

MÜSLÜMANLIK İNSANLIKTIR

Nureddin Yıldız Hocaefendi'nin 26 Ocak 2014 tarihli (228.) Hayat Rehberi dersidir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdüli'llahi Rabbi'l âlemin ve sallallahu ve selleme âla seyyidina Muhammedin ve âla âlihi ve sahbihi ecmaîn.

Aziz Kardeşlerim;

Bir Müslüman, ne kadar Peygamber'ine benziyorsa aleyhisselatu vesselam o kadar Müslüman olduğunu söyleyebilir. Kulağımız, gözümüz, şişmanlığımız, zayıflığımız, Peygamber aleyhisselam efendimize benzemeyebilir. O Kureyş'tendi, biz İstanbul'dan olabiliriz. Ama onun Allah'tan bize getirdiği, "din budur" dediği ne varsa kendimizi o getirdiği şeylerde O'na benzettiğimiz kadar Müslümanlık iddiasında bulunabiliriz. Namazı O iki rekât kıldıysa sabah vaktinde iki rekât kılan O'na benzeyebilir. Rükûu şu şekilde yaptıysa kıldığı namazın rükûsunu O'nun gibi yapan Peygamber'e uyduğunu söyleyebilir. Orucunu, haccını, her neyse yaptığı O'na benzetebilenler için O'nun Ümmet'inden olmak söz konusu olabilir. Bunun dışında dikkat ederseniz dünyanın pek çok yerinde "Muhammed iyi adamdır" diyen Hıristiyanlar vardır. Belli zamanlarda da dünyanın en iyi insanlarını seçerken işte "ilk yüzde Muhammed de var" diyorlar sallallahu aleyhi ve sellem. Bu onların Müslüman olduğunu, cennete gireceklerini göstermiyor. Çünkü biz, "Muhammed iyi adamdır" demek için Müslüman olmadık. Muhammed gibi olmak için Müslüman olduk sallallahu aleyhi ve sellem. Bizim O'nu beğenmemiz veya beğenmememiz değildir bizden beklenen şey. O'nun gibi olmak veya olmamaktır bizden istenen şey.

Aziz Kardeşlerim;

Dinimiz İslamiyet meleklerin dini değildir. Yani İslamiyet, meleklerle gönderilmiş bir din değildir. Meleklerin zaten dini yoktur. İslam, insanlara gönderilmiş bir dindir. Dolayısıyla İslam, insanlık demektir. İnsanlık da İslam'la birleşince insanlıktır. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz de en güzel insandır. İnsanlığın en güzeli Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in yaşadığı insanlıktır. Teneke parçalarıyla, makinelerle, koltuklarla, boyanmış apartmanlarla insanlık olmaz. Yüreklerde, dillerde, eylemlerde ne kadar varsa insanlık o kadar vardır. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz nasıl namazın en güzelini kıldıysa insanlığın da en güzelini yaptı. Nasıl ondan güzel oruç tutan olamazsa O'ndan güzel insanlık yapan da olamaz. Nasıl O, Allah'a ibadette en üstün insansa insanlık denen şeyde de en üstün O'dur. Çünkü Allah'a ibadet, Müslümanlık O'nun işidir diyorsak insanlık da Müslümanlık olduğuna göre O en güzel Müslüman demektir.

İnsanlıkta yabani ama Müslümanlıkta mükemmel olmaz. Bu söz, "tavuklar ne güzel tilkidir" demek kadar çirkin bir sözdür. Tavuktan tilki olmaz. Tilkiden de tavuk olmaz. İnsanlık Resûlullah'ın işidir sallallahu aleyhi ve sellem. Çünkü hepimiz biliyoruz ki en güzel ibadeti, kulluğu Allah'a secdenin en tatlısını O yaptı. Kim güzel secde yaptıysa insanlık da O'nun işidir. Kim güzel insansa onun secdesi kıvamında bir secdedir. Çirkin ahlaklı, geçimsiz, huysuz, kaba saba ama Allah'ın huzurunda mükemmel kul olabilir mi hiç? Demir parçalarından yastık yapmak kadar olmaz bir şeydir bu. Demir teneke parçalarından yastık olmaz. Aynı şekilde insanlıkta düşük birinden İslam'da yüce biri çıkmaz. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem mükemmel Müslüman'dı. Oydu Müslüman zaten. Mükemmel insandı. Çünkü İslam, insanın dinidir. İnsanlıkta düşük, İslam'da yüksek, hayal bu. İslam'da düşük, insanlıkta yüksek, hayal bu. "Ne kadar İslam o kadar insanlık, ne kadar insanlık o kadar İslam" demeye mecburuz. Nasıl namazımızı secdesiyle, rükûsuyla, kıyamıyla, Fatihasıyla Resûlullah gibi yapmak

istiyorsak insanlığımızı da Resûlullah'ın insanlığı düzeyine çıkarmak zorundayız. O'nun dışında korunmuş bir örneğimiz yoktur. Çünkü hatasız, berrak, göklerin terbiyesini görmüş tek insan odur.

Bir tek O, insan olduğu halde Miraç'a yükseltilip meleklerle adım adım Sidretü'l Münteha'ya doğru yürümüş insan O'dur sadece. O da insandı ama göklerin terbiyesinden geçmiş bir insandı. Bütün insanlar Müslümanlıkta da, insanlıkta da ona uymak zorundadırlar. Gerginleşen sınırlarını Resûlullah gibi teskin edebilen sünnete ehil Müslüman'dır. O, Ümmeti Muhammed'den yani Muhammed aleyhisselamın adamlarından olma yolunda birisidir. Camide, Kur'an okurken, oruçluken, haccederken, Medine'yi ziyaret ederken biricik Ümmet'ten bir insan, sinirlenmeye görsün evinde, fırtınalar estiren bir Ebu Cehil olamaz. Sinirlenmez, kızmaz, yorulmaz, uyumaz demiyorum. İnsan elbette, elbette sinirlenir, kızar. Peygamber aleyhisselam da yorulduğu, sinirlendiği, kızdığı oldu. Güldüğü gibi ağladığı da oldu, insan çünkü. Ama fren sistemi devreye girdi. Sigortaları hep aktif durdu. Sigortası olmayan bir akım gibi gitmedi Medine sokaklarında. Bir mü'min, "sinirlenmez, kızmaz, bağırılmaz, hanımıyla, eşiyle yüz yüze gelmez, ticarete hiç zarar etmez" diye bir kural yoktur.

Mü'min insandır, insan da bu denen şeyler olur. Ama Resûlullah'ın söndüren suyu her an bir söndürücü gibi onun yanı başındadır. Kızmaz değil, sinirlenmez, tartışmaz değil. Sinirlenir, tartışır, münafıklaşmamak için tartışmayı derinleştirmez. Mü'min budur. Çünkü sevgili Peygamber'i sallallahu aleyhi ve sellem tartışmayı derinleştireni münafıklık alametleri taşıyan biri olarak gösterdi. Mü'min insan, rükû yaparken kimden ne gördüyse, kimi taklit ediyorsa evinde, işinde, vakfında, derneğinde, partisinde, yürüdüğü caddesinde, oturduğu parkta O'nu taklit eder. Parktaki peygamberdir, camideki Peygamber'imiz. Dükkânımızda iş ortağımız değilse de ahlak sahibimiz, bize Veda Hutbesi okuyan Resûlullah'ımızdır sallallahu aleyhi ve sellem. Dükkânlarımıza, toplantılarımıza, düğünlerimize, camimize getiremediğimiz Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem bizden uzaktır.

Bu hakikatler, değerli kardeşlerim; mü'min olarak temennilerimiz "keşke böyle olsa" dediğimiz şeyler olamaz. Temenni değil, İslam'ın şartları bunlar. Müslüman olmanın gerekleri bunlar. Bunun için Sevgili Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem "Sözüne güvenilemeyen, emanet düşüncesi olmayanın imanı olmaz." Diyor. Bunun için: "Ahlak imanın kardeşidir." Diyor. Biz sorabiliriz: "Eee hani İslam'ın beş şartı vardı? Bir tanesi de sinirlenmemek, kızmamak, çocuk dövmemek, ticarete yalan söylememek yok ki." Evet, İslam'ın beş şartı var. Bunlardan biri ahlaklı olmak değildir ama birin biri "Muhammedun Resûlullah" demektir. "Muhammedun Resûlullah" diyeceksin. "Peygamber'im Muhammed'dir" diye ilan edeceksin. Hacca gittiğinde türbesini ziyaret ettiğin Peygamber'le de kalmayacaksın. O türbeyi gözüne gözlük gibi takacaksın. Konuşurken dilinin kuralı Peygamber olacak. Kulağının filtresi Peygamber'in olacak. Çünkü "Muhammedun Resûlullah" dedin. İnsandın da sen aynı zamanda, insanlığın ona ayarlanmış bir insanlık, Müslümanlığın ona ayarlanmış bir Müslümanlık olduğu zaman "Muhammedun Resûlullah" vardır.

Değerli Kardeşler;

İslam konuşuyoruz. İnsanca konuşuyoruz. Melek de değiliz, hayvan da değiliz. İnsanız elhamdülillah... İnsanlar içinden bir peygamber gönderdi Allah. Neden? Çünkü insanların içinden bir peygamber göndermeseydi bütün insanlığın ortak mazereti ne olacaktı: "Biz melek miyiz, melek miyiz biz? Cebrail sinirlenmeyebilir, damarı yok, kanı yok, oksijeni yok, nefes almak zorunda değil, tansiyonu yok, nabızı yok. Niye sinirlensin ki Cebrail?" Evet, Cebrail'in tansiyonu yok, nabızı atmaz, sinirlenmez ama bir anadan doğup insan gibi yaşamış olan, tansiyonu da olan, nabızı da olan, kolesterolü de olan bir Peygamber'im var benim. Hiçbir insan kıyamet günü "eee çok ağırdı İslam" diyemeyecek. İnsanlardan

biri peygamber olarak önümüzde örnek durduğu sürece söyleyecek hiçbir sözümüz yoktur. İnsanlığımız, Medine'deki Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in insanlığına uyacak. Tıpkı namazımız onun namazına uyduğu gibi.

Aziz Kardeşlerim;

"İnsan olarak Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme her yerde uyacağız" dedik de binlerce örnek konuşacak durumda değiliz. Ama diğer insanlara karşı nasıl bir insanlık yaptığının en büyük belgesi Kur'an'ı Kerim'in Âl-i İmran Suresi'nin 159. ayetidir. Bu ayetinde Rabb'imiz, O'nun mükemmel bir insanlık icra ettiğini, insan olarak yapılabileceğinin en güzelini yaptığını ve O'nun, Allah'ın bu şekilde terbiye ettiğini açık bir şekilde söylüyor:

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ "Ey peygamber! Sen Allah'ın rahmeti sayesinde yani seni bu şekilde hazırladığı için Allah yumuşak davrandın da etrafında o insanlar toplandılar. Kaba saba biri olsaydın, sert konuşan biri olsaydın, etrafında toplamazdı bu insanlar." Kime bu hitap? Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme. Demek ki; bir insan peygamber olunca böyle davranması lazım. Hayır, bir daha peygamber gelmeyecek ki. Yeni bir peygamber mi gelecek ki peygamber olunca böyle davranman lazım diye bu ayet ona söylemiş olsun? Böyle bir şey anlasan dinden çıkarsın zaten. Yeni peygamber yok ama, ama, ama bir caminin mihrabına namaz kıldırmak için geçtiğinde böyle olman lazım. Peygamber vekilisin çünkü. Yumuşak hoca olacaksın, kızmayacaksın. Ayağına da bassalar, sarığını çocuklar alıp top diye caminin içinde oynasalar da sinirlenmeyeceksin. **لِنْتَ لَهُمْ** dedi Allah çünkü.

O sana mihrapta namaz kıldırmayı öğrettiği gibi yumuşaklığı da insanlığı, merhameti de öğretmeli ki "Muhammed'in Ümmet'indenim ve O'nun mihrabında imamım" diyebilirsin. Baba, anne, ağabey olduğunda da Muhammed aleyhisselamin sinirleri alınmış, merhametli, abide insan kimliğine uyum sağlamak zorundasın. Çünkü o bile peygamber olduğu halde sinirlenseydi, bağırıp çağırıyordu, etrafında Ebu Bekirler bulamayacaktı. Sen de sinirlenen, kükreyen, bağırın, kapıyı vurduğunda kilidi, mandalı düşecek kadar kapıyı çarpan bir baba olursan evlatlarını etrafında bulamazsın. Bu ayet bunu söylemek için Kur'an'da var. Yeni bir peygamber gelmeyecek ki "peygamber böyle olsun" desin Allah. Peygamber böyleydi de yirmi üç senede çocuk katili bir nesilden insanlık yetiştiren bir nesil çıkardı. Yirmi üç yılda bir tarla bile güzel bahçeye dönüşmez ormanlıksa. ama O, cahiliye toplumunda medeniyet âbidesi insanlar çıkardı yirmi üç senede.

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ Allah O'na merhametli olmayı öğrettiği için yumuşak davrandı. Allah'ın merhameti sayesinde çok şeyi görmezden gelen bir Muhammed oldu. İnsanlığı zirvede bir insan olarak önlerinde durduğu için o cahiliye toplumundan; katil, şarapçı toplumdan Ebu Bekirler, Ömerler ve âbide insanlar çıkardı sallallahu aleyhi ve sellem. Camide O'nun Ümmet'inden olmak, böyle olmak demektir. Evde O'nun Ümmet'inden bir baba, anne olmak, böyle olmak demektir. Vakıf başkanı, dernek başkanı, toplumun önderi, sınıfta sınıf başkanı bu demektir. Yolculukta arkadaş olmak bu demektir. Bir ticaret yerinde ortak olmak bu demektir.

Peygamber bile olsan merhametli, yumuşak, insanlığı olgun birisi değilsen etrafında kimseyi toplayamazsın. Sakın bir edebiyat yapma: "Dost kalmadı bu dünyada. Dostluk yapacak kimse yok. Herkes kötü, herkes vahşi, kimse borcunu ödemiyor. Her şey kötü, kızlar kötü, erkekler kötü." Bırak bu edebiyatları. Bırak bunları. Bir mübarek sen kaldın tek insan, gerisi hep kötü olmuş. Aldatma kendini.

Neden bu kadar iticisin bunu düşün. Hadis ne buyurmuştu: “Kim insanlar berbat, çok kötü insanlar derse en berbat odur.” Diyordu sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz. Çünkü insan insandır. Bağırsaklarıyla, beyniyle insan insandır. Sen bağırsaksız insan, midesiz insan istiyorsun. Allah yaratmadı ki böylesini. Şu etrafında binlerce melekleşmiş insan toplayan Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bağırsakları olan, midesi olan ve her türlü melanete bulaşmış insanlarla yaşadı. Ama kendisi mükemmel insan olduğu için mükemmelliğin peşinde koşturdu onları. Çocuklar, akrabalar, komşular, sülaleler hep kötü, hep kötü. Bir Allah bunu korumuş, Meryem Validemiz gibi gerisi hep kötü. Aldatıyor şeytan... Herkes kötü olabilir, iyiliğin çekirdeği sensen büyüt, bu çekirdekten başka iyiler de üret o zaman. İnsanlıkta yürü, yüksel, yücel herkes senin seviyene gelsin. Zira biz, insanlığı, Müslümanlığı tenkit etmek için, yanlışlar bulmak için, kabahatlılar üretmek için değiliz. İyiliği, güzelliği yaymak için varız. Bütün insanlık için çıkarılmış bir Ümmet’iz.

Kardeşlerim;

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem nasıl ibadette, kullukta en mükemmel idiye insanlıkta da en güzeldi. O’nun dini nasıl insanlara gelmiş bir dinse onun insanlığı da en güzel insanlıktır. Bir Müslüman’ın Müslümanlığı namazından, zekâtından, haccından, Kur’an’ından ölçüldüğü gibi insanlığından da ölçülebilmelidir. Peygamber’i insanlıkta harika bu ise insanlıkta berbat olamaz. Nasıl namazı eksik büksük kıldığında “senin kat edeceğin yol çok” diyoruz, Müslümanlık adına konuşurken de insanlık sorunu yaşayan evinde, işinde, camisinde parazit Müslüman olan hala Müslümanlık adına yol kat edecek durumda demektir. Müslüman’a gerginleşen, camide dinamit gibi patlayan, kardeşleriyle, arkadaşlarıyla, ailesiyle geçimsizlikte zirve yapmış insanlar elbette kâfir diyecek halimiz yok ama “Müslümanlık onların Müslümanlığı değil” diyecek halimiz var. Burada insan öldürmekten Bağdat’ta namaz kılanların üzerine bomba atmaktan söz etmiyorum. Onu çocuk da görür ki İslam o değil.

Çok daha ince ayarlardan, belki gözümüzden kaçan şeylerden söz etmek istiyorum. Said el-Makburi denen tabiinden bir zat bakınız ince bir ayara dikkat ediniz, ne yapıyor? Diyor ki: “Ashabi kiramdan İbni Ömer bir arkadaşıyla oturuyordu.” İbni Ömer -Abdullah ibni Ömer, Ömer’in oğlu- birisiyle oturuyormuş, bu da uzaktan gelmiş. “Selamunaleyküm” deyip yanlarına oturmuş. İbni Ömer burada oturuyor, o da burada oturmuş, kaçırır mı? Bir sahabe oturuyor, mübarek ders veriyor orada muhakkak. Bu ders veren sahabe dinlenmez mi? İbni Ömer “Aleyküm selam” demeden eliyle bir tane göğsüne vurmuş “defol buradan” demiş. “Sen Resûlullah’ı duymadın mı” demiş “İki kişi bir mesele konuşurken izin almadan yanlarına oturmayın özel bir şey konuşuyorlardır belki. Duymadın mı?” Demiş. “Ee siz Medine Mescidi’nin önünde oturuyorsunuz, sahabesin, bu da senin taleben, buna hadis okuyorsun, ben de dinlesem olmaz mı be Müslüman, biz de Müslüman’ız.” Yok böyle bir şey. İki kişi belki özel bir şey konuşuyorlar. “Nasıl sen bunların arasına oturursun?” diyen Muhammed’in terbiyesinden yetişmiş nesil bu. Telefon dinleyen nesil değil. Özel görüşmeleri teknolojik yöntemle dinleyen nesil değil. Muhammed’in nesli bu sallallahu aleyhi ve sellem. İslam terbiyesi budur. Buna İslam terbiyesi denir. İnsanlık bu. Bu insanlığa baktığımızda eğer Müslümanlık buyusa ki İbni Ömer’in Müslümanlığı Resûlullah endekli bir Müslümanlık olduğu için, insanlık olduğu için elbette ölçü budur.

Bir baba çocuklarının telefonundaki mesaja bile izinsiz bakmamalıdır. Çocuklar anne-babaları otururken izinsiz yanlarına oturmayacağı gibi çocukların konuşmasını bile anne-babaları izinsiz bölmemelidirler. Muhammed terbiyesi bu çünkü. Görgü kurallarıymış. Görülecek bir şey mi kaldı dünyada da kuralı varmış? İşte görgü, işte insanlık, işte medeniyet. Yine İbni Ömer’den bir hadise

nakledeceğiz. Bir mecliste beş on kişi oturuyorlar İbni Ömer uzaktan gelmiş. Hemen bir kişi ayağa kalkmış, İbni Ömer geldi. Hem Ömer'in oğlu hem ashabın en âlim adamı o gün. Ayağa kalkmış böyle yuvarlak bir yerde oturuyorlar boşalan yere değil en arkaya gitmiş oturmuş. Bu ayağa kalkan şahıs da "yani senin için yer verdik biz otursaydın ya" der gibi "ne sakıncası olurdu ki buraya otursaydın" demiş. Cevaba dikkat ediniz! Birinin cep telefonunu, konuşma fiskoslarını dinleyen nesil şu çölde yaşamış nesle dikkat etsin. Çölde yaşamışlar, arabaları yok, bisikletleri yok, kaykayları bile yok, çöl adamlarına bak. Ama medeniyet gör, insanlık gör. "Otursaydın ya buraya" demiş "senin için kalktım ben". Demiş ki: "Biz Resûlullah gördük" demiş. "O bize buyurdu ki: "sizden biriniz bir meclise geldiğinde oturan birini kaldırıp onun yerine oturmasın, o insana saygısızlıktır bu. Yer açılın yeni bir yere otursun. Bir insan kaldırıp onun yerine oturmayın" buyurdu. "Ayakta beklerim oturmam orada." Medeniyet!

İslam, insanlık dinidir. Hâlbuki, hâlbuki o ayağa kalkan şahıs "on sene ayakta duracaksın" deseydi İbni Ömer'in hatırı için dururdu. O bundan mutlu bile olurdu. Akşam evine gidip dedi ki "ben bir yerde oturuyordum İbni Ömer gelince çağırdım, benim yerime geldi" bundan mutluluk hissedirdi o. Çocuklarına bunu bir onur vesilesi yapardı. "Ben İbni Ömer'e yer verdim" derdi. Ama İbni Ömer Resûlullah görmüş bir kere. O da ona demiş ki: "bir insanı kaldırıp yerine oturmayın" demiş. Bunu "filancayı devir, onun koltuğuna geç" diye uygulayan nesil nasıl anladı diye merak etmek zorundayız. O takdir edilen misafir koltuğuna oturmuyor "bana bunu Peygamber'im yasakladı" diye. Öbürü de "senin hakkın olan koltuktan kalk, ben oturayım" diye mücadele yapıyorsa insanlık ve İslamlıkta kat edilecek yol çok uzun demektir.

İnsanlık İslamlıktır. İslamlık da budur. Biz Ümmeti Muhammed'iz sallallahu aleyhi ve sellem. Terbiyemiz, ne batı ne doğu terbiyesidir. Bizim kültürümüz ithal değildir. Dinimizle beraber kültürümüz de gelmiştir. Bu kültürümüz bizim Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemden taşıdığımız bir kültürdür. Bizim toplumumuzda büyük küçük ayırma vardır. Evet, zulüm kimseye yoktur ama yetmiş yaşında hiçbir insan, on yedi yaşında bir delikanlıyla aynı seviyede tutulamaz. Zira benim Peygamber'im sallallahu aleyhi ve sellem: "Büyüğüne hürmet etmeyen, küçüğüne merhamet etmeyen, âlime saygı göstermeyen Ümmet'imden değildir." Buyurmuştur. Çünkü bu Ümmet insanlık ümmetidir. Seksen yaşında bir insanı, on sekiz yaşında delikanlı gibi tutan, bu Ümmet'in karakterini taşıyamaz. İhtiyarların gençlerden söz sırası bulamadığı bir meclis İslam Meclisi olamaz. Zira benim Peygamber'im sallallahu aleyhi ve sellem böyle bir profil çizmemiştir.

Mekke fethedildiği gün Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hicret edilmek zorunda bırakıldığı bir yere ordusuyla zaferle girmişti. O güne kadar iman etmeyenler iman etmek zorunda kaldılar. Kimseye "illa iman edeceksin" denmedi ama iman etme mecburiyetinde kaldılar. Ne yazık ki kaderin cilvelerinden biri olarak meşhur Ebu Bekir'e Sıddık'ın babası diye iman etmemişti. Doksan yaşlarında iman etmemiş birisi olarak Mekke'deydi o zaman. Oğlu Ebu Bekir, babası kâfir. Kader. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz Kâbe'nin huzurunda hasret gideriyordu, hasret. Senelerdir Kâbe'yi görmemişti. Görse de put dolu bir Kâbe görmüştü. Bilal ve arkadaşları Kâbe'nin içini putlardan temizliyor, Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem de seyrediyordu. Ebu Bekir gitti, babasını buldu. Yarı yarıya sürükleyerek, omzundan tutarak Resûlullah'ın önüne getirdi "iman edeceksin baba" dedi. Babası da İslam'a hazırda zaten, çare yoktu. Ama burada bir insanlık devreye girdi. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem herkesin "aman Müslümanlık olsun, aman Müslümanlığa girsin" diye didindiği bir ortamda Ebu Bekir'e döndü, dedi ki: "Ebu Bekir, bu ihtiyar adamı buraya getirmeyecektin, biz ayağına gitmeliydik, çok yaşlı bu adam" dedi. Sahabe diyor ki: "Ebu Bekir'in babası kurumuş otların bulunduğu bir bahçe gibi bembeyaz orman gibi saçları olan bir adamdı o gün" diyor. Doksan yaşlarında

bir ihtiyar. “Bu adamı buraya getirmeyecektin, biz ayağına gitmeliydik” demiş. O gün ordusu Mekke’yi teslim almıştı. Asırlardan beri put doldurulmuş Kâbe’yi putlardan temizlemişti. Ebu Cehil’in oğlu sağdı, kaçıyordu ondan. Herkes ayağına kapanmıştı. “Peki, bunu da kabul edelim, tamam” demedi. “Bu yaşlı, bunun ayağına gitmeliydik biz” dedi.

İslam, insanlıktır Mekke’nin fetih edildiği gün de. Mekke’yi de fetih etsen insanlığını çantana koyamazsın. Resûlullah bu, sonra elini göğsüne koydu Ebu Bekir’in babasının: ‘Müslüman ol be adam’ dedi. “Peki” dedi o da. Bu büyük insanlığı görüp de ben Müslüman olmuyorum diyebilir mi bir insan?

İslam, insanlığı gösterir, namazı göstermeden önce. Çünkü namaz, günde beş defa bilemedin yarım saat süren bir ibadettir. İnsanlık yirmi dört saatlik iştir. Önce insanız diye İslam bize sunuldu. İki ayaklı, beyni, kaşı, gözü olan insan olmasaydık bize “İslam ol” denmeyecekti. İnsanlığımız alt yapımızdır bizim. Ham maddemizdir. O eridikçe üstünde duran İslam gidecek yer arar. İnsansın diye “lailaheillallah” de denmiştir. Gidince insanlık sana niye “lailaheillallah” de densin ki?

Kardeşlerim;

İnsanlığı sadece kadın dövmemek, Ebu Bekir’in yaşlı babasına hürmet etmek, babadan harçlık isterken “canım babacığım” demek olarak görmeyelim. İnsan ve insan bir araya geliyor mu; bir insanla öbür insan, orada insanlık var, İslam var demektir.

Bir enteresan örnek zikretmek istiyorum: Selman-ı Farisi’ye birisi misafir gelmiş sahabiden. O da onlara ikramda bulunmuş. Ziyafet vermiş. Ziyafette ne yapmış biliyor musunuz? Adamların önüne ekmek çıkarmış. Sonra da bir tabağa tuz koymuş bir miktar. “Batırın, yiyin” demiş. Misafirlerden birisi demiş ki: “Selman kardeş, bir kekik mekik katsaydın bu tuza hiç olmasın ekmek bandırırken daha iyi olurdu” demiş. O da gitmiş bakmış evde kekik mekik yok. Hizmetçisini çağırmış ya da çocuğunu. Abdest aldığı ibriği vermiş ona: “bunu git bakkala götür” demiş: ‘param olunca veririm, sana biraz kekik versin’ demiş. Kekik demek ki o zaman katılıyormuş yemeğe. Kekik versin bu ibriği de rehin alsın, demiş. Para yok çünkü. İbriği götürmüş çocuğu, hizmetçisi. Bir avuç kekik getirmiş o da tuza katmış. Tuz, ekmek, kekik üçünden mükemmel bir ziyafet kurmuşlar. Yemiş misafirleri. Sonra doyunca ekmekten misafirlerden biri şöyle dua etmiş: ‘Ey Rabb’im’ demiş “şükürler olsun elhamdülillah, mükemmel doyduk, sana hamdolsun Rabb’im. Bize kanaat nasip ettin elhamdülillah.’ Demiş. Selman durmuş, demiş ki: “Bak adam duan doğru değil. Senin kalbinde kanaat diye bir şey olsaydı benim ibriğim rehin olmazdı şimdi” demiş. “Biz Resûlullah terbiyesi gördük” demiş. “Bize Resûlullah buyurdu ki: “Siz misafirinize altından kalkamayacağınız ikram yapmayın. Neyiniz varsa evinizde onu yapın. Yüreğinizi verin. Öyle zorlanmayın.” Ben de Peygamber’in hadisine uydum, sen beni mahcup ettin, kekik istedin. Kekik alacak param yoktu. İbriğimi rehin verdim.” Demiş.

İnsanlık ve insanoğlu insanlar. Allah onlardan razı olsun. Tamam, hatırını kırmadı. Bir de edebiyat yaparsan sen “şükür ya Rabb’i, elhamdülillah ne güzel nimetler”. O zaman alnına vurur bu tokadı. Bari edebiyat yapma! Misafirlikte insanlık var demek ki.

“Ev sahibi abartmasın.” Çorban varsa çorbalık. Sonra çocuklarına kıtlık çektireceğin hediyenin, ikramının ne değeri var. Senin mevcut halini kabul eden senin dostundur zaten. Ve evdeki isteklerin ev sahibinin ibriğini esir bırakmasın bir yerde. İslam, insanların dinidir. İnsanlığın düştüğü kadar İslam da düşer. İnsan halinden anlamak insanca yaşamayı gerektirir. Yine Peygamber aleyhisselam efendimizden Buhari ve Müslim’in rivayet ettiği sahih bir hadisi şerifi bütün yurt müdürlerine, yanında

gurbet işçisi çalıştıranlara, çocuğu olanlara, akrabasına yardım edenlere ve bütün insanlara dolayısıyla bütün Müslümanlara bir vasiyet olarak aktarmamız gerekiyor:

Malik bin el-Huveyris isimli sahabi bir hatırasını naklediyor: Bu hatıra aynı zaman da hangi Peygamber'in Ümmet'i olduğumuzu sallallahu aleyhi ve sellem ve insanlığın sadece otobüste yanlışlıkla ayağına bastığın için dönüp de "affedersiniz beyefendi, çok özür dilerim" demekten ibaret olmadığını, O'nun insanlık bile olmadığını çünkü öbür türlü zaten tokat yiyeceksin mecbur özür dileyeceksin. O değil insanlık. Halden anlamak, gencin halini anlamak, ihtiyarın halini anlamak, kızını veren annenin garipliğinden anlamak, elalemin şu kadar sene annesinin yanında yaşamış kızını senin evine bir tür esir gibi gelin olarak aldığında onu evlatlarından ayrı tutarsan onun ne kadar zorluk çekeceğine dair hissiyata sahip olmak Müslümanlık denen şey. İnsanlık denen şey.

Malik bin Huveyris Allah ondan razı olsun. Bu hatırasını sanki bugünkü yurt müdürlerine, okul hocalarına, okul müdürlerine, annelere, babalara, kaynanalara, kaynatalara size ders olsun diye hatıra naklediyor. Allah ondan razı olsun. Diyor ki: "Birkaç genç Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemden Kur'an ezberlemek için Medine'ye gittik. -Yani beş-on genç toplanmışlar Medine'ye gelmişler. Babaları Müslüman. "Resûlullah'tan bir şeyler öğrenelim" demişler. Yirmi gün kadar -dikkat ediniz-yirmi gün kadar Peygamber aleyhisselamin yanında kaldık. Yani Ashabı Suffa'da kalmışlar. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemden Kur'an öğrenmişler. 'Çok gençtik. İlk defa evimizden ayrılmıştık' diyor. 'İlk defa evimizden ayrıldık, bir miktar gurbet zor gelmeye başladı bize. Bir gün Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz "buraya gelin bakayım" dedi bize' diyor. 'Bizi çağırdı huzuruna.' Buhari'den ve Müslim'den hadis okuyorum. Menkıbe değil. Bize dedi ki: "kimleriniz var anlatın bakalım gençler, dedi" diyor. 'İşte biri dedi ki: "annem var, babam var", biri dedi ki: "benim abim var, işte ablam var". Bu arada gözlerimizin dolduğunu anladı' diyor.

"Bize işte evlerde kiminiz var, kimle yaşıyorsunuz diye sorunca meğer bunlara çanak koymuş önlere yani soru hileli bir soru. Yani bakalım ailelerini özlediler mi diye merak etmiş. Ve anlamış ki bunlar ailelerini özlediler.-Hadi çocuklar ailenizi özlediniz gidin bakalım sonra gelirsiniz de dememiş bunlara moralleri kırılmasın diye. Bakın ne yapmış: 'Gençler, siz çok şeyler öğrendiniz. Şimdi gidin bu öğrendiklerinizden biraz da köylerinizde öğretin de İslam yayılsın' demiş. 'Sonra yine gelirsiniz. Biraz hocalık yapın' demiş. Malik bin Huveyris diyor ki: 'Çocuk kalbi gibi merhametli kalbi vardı. Bizim garipliğimize dayanamadı bizi evimize gönderdi' diyor.

Gelinine senede bir defa bile babasının evine gitmeye izin vermeye kıyamayan bütün kaynanalar ve kaynatalar Peygamber'inizin buydu sallallahu aleyhi ve sellem. Senin keyfin yerinde nasıl olsa! Bir o gelinde bir bu gelindesin. Senin keyfin yerinde, akşam evine gidiyorsun bu çocuk kaç aydır bu yurttan kalıyor. Bir gün evine götürüp evin sıcak ortamını hatırlatmadın çocuğa. Ama onu İslam mücahidi olarak yetiştiriyorsun. Senin Peygamber'in sallallahu aleyhi ve sellem Cebrail'in saat başı gelip gittiği, sayısını Allah'tan başkasının bilmediği kat trilyonlarca meleğin gökleri kuşattığı mübarek mescidinde analarından, babalarından daha yumuşak bir peygamberle arkadaşlık yaptıkları halde bu gençlerin analarını, babalarını, köylerini özleyeceğini düşünüp "gidin çocuklar, biraz insanlara Kur'an öğretin hadi" deyip hem de gönülleri kırmadan, onurlarına dokunmadan güya onları yirmi günde hoca yapıp göndermiş işte.

Budur insanlık -sallallahu aleyhi ve sellem-! Keşke "bu namaz, Resûlullah'ın kıldığı namaz böyleydi" deyip namaza gösterdiğimiz ihtimam kadar O'nun insanlığından da payımız olsaydı keşke. İnsanlığını bize uyarlamadığımız sürece namazından hayır görmeyeceğimi anlasaydık keşke -sallallahu

aleyhi ve sellem-. Ama yolun neresinden dönülürse zarardan kurtulmuş oluruz. Bugün bu hakikati öğrenip “bundan sonra Müslümanlığım insanlığımınla paralel yürüyecek” desek yine kazanırız Allah’ın izniyle. Ama bir yığın namaz sevabıyla gittiğimiz ahirette, senelerce biriktirilmiş oruçlarla gittiğimiz ahirette insanlık sorunu yaşarsak vay halimize! Vay halimize gençlerin dilinden anlamadan ölür gidersek! Vay halimize yaşlıların yaşlılık sıkıntısını anlamadan ahirete gidersek! İnsanlıktan anlamayan fıkıh bilse ne olacak? Hadis bilsen ne olacak? Hadis insanlık denen şey zaten.

Kardeşler;

Bir örnek daha vermek istiyorum ki bu örneği de bütün hocalara, bütün babalara, annelere, kaynatalara, kaynanalara, çocuğunu sabah namazına kaldıran annelere, öğretmenlere, yurt müdürlerine, bir insandan sorumlu olan herkese, patrona, işçiye, “ben Muhammed aleyhisselamin Ümmet’indenim ya Rabb” diyen herkese arz etmek istiyorum. Sahihi Müslim’de rivayet edilen bu hadisi şerif hepimizin kulağında büyük bir sinyal olarak sabahlara kadar ötmelidir. Eğer ikinci bir insandan sorumluyun, hocaysan, müdürsen, kocaysan, kadınsan, anneysen, babaysan, ağabeysen herkes için bir sinyal veriyor:

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem büyük bir şehitlik arzusu olduğunu hepimiz biliyoruz. Farklı hadisi şeriflerinde diyor ki: “Şehide Allah o kadar çok sevap veriyor ki içimden geçiyor ki bir kere bir şehit olayım. Sonra Allah beni diriltsin, bir daha şehit olayım. Sonra diriltsin bir daha şehit olayım. Böyle hep öleyim, şehit olayım” diyor. Bu kadar şehit olma arzusu vardı Efendimiz’in sallallahu aleyhi ve sellem. Allah bunu murat etmedi, murat etmeyişinde de büyük rahmet vardı.

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem şehit olsaydı O’nu kim öldürdüyse, kim şehit ettiyse kıyamete kadar o sülale bütün Müslümanları düşmanı olacaktı, onlara da iman kapısı kapanmış olacaktı. Allah’ın rahmeti gereği çok arzu ettiği halde şehitlikten mahrum etti onu. Bu Müslim’deki hadisi şerif, böyle bir arzunu dile getirdiği bir hadistir. Bakınız ne buyuruyor -Bütün babalar, anneler, öğretmenler, müdürler, fabrikatörler, iş sahipleri, işçiler, her mü’min için büyük bir kural koyuyor. İnsanlık kuralı koyuyor.- buyuruyor ki: “Beni yaratan Allah’a yemin ederim ki -diyor Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem- beni yaratan Allah’a yemin ederim ki içimden hiçbir cihattan geri kalmamak, her cihada muhakkak katılmak ve orada şehit olmak arzusu geçiyor ama bunu da yapmıyorum.” “Neden yapmıyorsun ya Resûlullah?” Diyorlar. “Çünkü biliyorum ki -diyor, dikkat ediniz cümle burada- çünkü biliyorum ki ben filan cihada gidince ‘canımız Peygamber’imiz gitti’ diye herkes gelmek isteyecek. Bir sürü insanın da benimle gelecek bineği olmayacak, ayakkabısı olmayacak. ‘Peygamber’im gitti ben gidemedim’ diye Medine’de kaldıkları için üzülecekler. Onlar üzülür diye gitmek istemiyorum her cihada.” diyor. Ben cihada gideceğim, Peygamber’im gitti, ben gidemedim diye üzülecek mü’minlerden bir kısmı, onlar üzülürse o cihattan zevk almayacak. Şehitlik temennisinden bile vazgeçecek, neden? Medine’de on tane insan mahzun olmasın diye. İnsan peygamber çünkü. Konuştuk bir defa, gitti, ağızdan çıktı değil. İnsan Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem.

Baba, bu şehitlik hasretiyle tutuşan Peygamber’in neden bu meydanlara hep çıkmadığıyla ilgili bilgiyi unutmamalı. Talebesine, işçisine, kaldıramayacağı yükleri veren unutmamalı. İçimden büyük bir şehitlik ve her cihada gitme arzusu geçiyor ama, ama! Geriden gelenler katılamayacaklar, zavallılar üzülecek diye yapamıyorum bunu. İnsanlık, Muhammed aleyhisselamin dini ve ta kendisi... Daha iyi bir insan olamaz bu kâinata.

Çok bildiğimiz, defalarca duyduğumuz bir hadisi şerifi tekrar duymamızda bir sakınca yok. Ne diyor? Yine Buhari'den ve Müslim'den hadis olarak dinliyoruz, diyor ki: "Bazen namaza duruyorum, uzun bir süre okuyayım geçiyor içimden. Sonra bakıyorum ki arkada bir çocuk ağlıyor. Hemen kısa bir süre okuyup rükûa gidiyorum." Diyor. Çocuğa acıdığından değil. Çocuk yaramazlığından da ağlamış olabilir çünkü. O çocuğun annesi muhakkak namazdadır şimdi, o çocuğun sesini anne tanıyacak, benim çocuğum ağladı diyecek namazı da bozamayacak. O kadıncağız kıvranıp duracak "ben namazı bitirinceye kadar, kadın üzülmesin" diye kısa kesiyorum diyor. Bir sahife okuyacaktı da iki satır okuyup rükûa gidiyormuş.

Namazıyla bile oynuyor, esnetiyor kadın üzülmesin diye. Çocuk ağladı diye. Çünkü çocuğa, kadına, zayıfa acımak insanlıktır. O da en mükemmel insandı. O acımasaydı, insanlığa kimse acıyamazdı. O olmasaydı insanlık kendi çocuğunu bile gömecek yapıydı. Kürtajcı bir nesil yeryüzünde hükümrandı o zaman. Şimdiki gibi.

Bugün elimizde olmayan Kudüs'ten çok, yüreklerimizden kaybolup giden insanlığımıza ağlasak daha iyi olacak. Bir köşesinden tutup İslam elimdedir zannettiğimiz Müslümanlığımızı keşke bütünüyle kuşatıp mükemmel insanlar olarak Rabb'imize kavuşmuş olsaydık.

Kardeşlerim;

Ölülerle ilgili ikazlarından bir tanesinde Tirmizi'nin rivayet ettiği bir hadiste buyuruyor ki: "Ölülere hakaret etmeyin. Bu zaten ölünün kulağına gitmez ama ölünün yakınlarını üzeriniz." İnsanlık! Toprağın altındakinin üzerinden toprağın üstündekinin hesabını yapıyor. İnsanlık!

Kardeşlerim;

Olmadığı yerde insanlığın gösterilebilecek bir İslamlık asla yoktur. Kimse kendisini aldatmasın. Neredeyse İslam, orada insanlık en güçlü olmalıdır. Üzerine basa basa haykırarak da diyorum ki: Afrika'daki aç çocuklara, çıplak insanlara tırlar dolusu yardım göndermek asla insanlık değildir. O, İslam'ın beş şartından biridir zaten. İnsanlık, kendi eşinin ağzına, çocuklarının ağzına tatlı tatlı lokmacıklar koymaktan zevk almakla başlar, Afrika'ya yardım etmekle değil.

Afrika'ya yapacağın yardım, göndereceğin tırlar dolusu makarnalar, evindeki insanlığı öldürecekse lazım değil senin Afrika'ya yardımın. Afrika çölüne dönmüş evin, vakfın, partin, cemaatin, fabrikandan başla sen.

Ve'lhamdülillahi Rabbi'l âlemin.